

[Hartvig Frisch.]

Formands Tilladelse at fremdrage en Artikel, skrevet af Professor Thorkil Kristensen i „Jyllandsposten“ for den 10. November. Naar jeg ønsker at fremdrage den, er det, fordi denne Professors Navn gentagne Gange har været brugt i Debatterne her i Rigsdagen i den sidste Tid, specielt fra Venstreordførerens Side. Jeg synes derfor, det er ganske interessant at gøre sig bekendt med, at Professor Thorkil Kristensen i en Artikel under Overskriften „Landbrugsordningen“ gaar ind i en Udredning, hvor han sammenstiller, hvad Venstres Krav om Sterlingkursen 22,40 og hvad den Landbrugsordning, som blev gennemført her for nylig, vilde kunne siges at have af Fordele eller af Mangler, og han slutter — og det er det, jeg gerne vil citere — denne Indledning til sin Artikel med at sige følgende Ord:

„Alt i alt maa det da siges, at den gennemførte Ordning snarest giver Landbruget mere, end en Tilbageføring til 22,40 vilde gøre.“

Naar det nu er en videnskabelig Kapacitet, som Venstre i Øjeblikket lader til at dyrke ligefrem — hans Udtalelser er fremført saa ofte her fra Talerstolen, at man nærmest har et Indtryk af et Knæfald over for denne videnskabelige Autoritet —, saa synes jeg, at det bør fremhæves, hvorledes Professoren ser paa de to Ordninger sammenholdt.

Jeg vil ogsaa gerne vedrørende Spørgsmaalet om en svingende Valuta, for det maa i høj Grad siges at være et Emne inden for det Lovforslag, som vi behandler i Dag, Forslag til Lov om Forlængelse af Loven om Indløselighed af Danmarks Nationalbanks Sedler og om Foranstaltninger til Værn for den danske Valuta, sige, at Lovforslaget tager i særlig Grad blandt de tre Hovedformaal, det har, Sigte paa dette at kunne holde en nogenlunde stabil Valuta. Nu er jeg klar over, at man fra Venstres Side mener, at blot man siger Tallet 22,40 henholdsvis 22,50, som somme Tider nævnes, saa har man dermed angivet en Form for Stabilitet, som maa kunne vare til evig Tid og i sig selv maa indeholde Løsningen af alle Vanskeligheder og Problemer. Men jeg vil gerne i denne Debat her i Dag ogsaa fremdrage den Kendsgerning: hvorledes Sterlingkursen har svinget over for den fæstnede danske Krone inden for den Maaned, hvori vi befinder os. Hvis vi tager som Udgangspunkt den 2. November, hvor vi har Sterlingen i de 20,70, paa Grundlag af hvilket hele Landbrugsordningen blev skitseret, finder man, at den fra den 2. November stadig er faldende i stadig nogen-

lunde regelmæssige Fald, indtil vi den 10. November kommer helt ned til kun 19,89 Kr. for et Pund Sterling. Efter at den har været i denne Bundkurs 19,89, kommer der nogle Dage med Stigning, indtil vi den 15. November naar til 20,41, men det er ikke et Hvildepunkt, disse 20,41, for det viser sig, at allerede den 17. November er Sterlingen i 20,33, og den 18. kommer vi ned til et nyt Mellemdybdepunkt 20,18, og derefter faar vi de sidste 2—3 Dage en Stigning, saa at vi i Gaar har Noteringen 20,35. Jeg henstiller nu til Overvejelse vedrørende dette Lovforslag: vilde det være fordelagtigt for vort Land at gennemgaa disse Svingninger over for Dollar, Franc, Gylden o. s. v.? Vi har altsaa undgaaet dem, fordi vi ved Ordningen den 1. September fandt et Stabiliseringspunkt, som vi fastholdt. Men vilde det modsatte være fordelagtigt for vort Land?

At Sterlingen i Øjeblikket er i disse voldsomme Fluktuationer, er jo vel forstaaeligt, da det er et krigsførende Lands Valuta, det drejer sig om. Jeg finder derfor ogsaa, at de Bemærkninger, der er sagt fra forskellige Sider her i Salen, gaaende ud paa, at vi ligesom viser for ringe Agtelse over for England ved at forlade Sterling — saadan er det jo sagt fra et Par Sider —, ikke har noget som helst med Realiteter at gøre og ikke har noget som helst med Økonomi at gøre. Spørgsmaalet maa være: Er det fordelagtigt for det danske Samfund at være lænket fast til et krigsførende Lands Valuta, om hvis stærke Fluktuationer der som her fremført ikke kan være den ringeste Tvivl blot for en Maaned? Jeg vil slet ikke her lægge Vægt paa, at selve det Dybdepunkt, som var angivet i Venstres Forslag, da vi havde Landbrugsordningen til Behandling, og hvor ogsaa dette Parti vilde skride til visse Overvejelser, allerede paa et vist Tidspunkt har været langt overskredet — eller underskredet, hvad man nu vil sige, langt indhentet. Men jeg rejser Spørgsmaalet om selve Fluktuationerne. Jeg har visse Erindringer fra de Forhandlinger, der blev ført mellem Regeringen og Partiformændene, da vi mødtes paa et meget tidligt Tidspunkt — det var forud for den 1. September i den Uge, da der endnu kun gjaldt nominelle Kurser paa Grund af Sterlingens stærke Fald. Man havde endnu ikke fra Nationalbankens Side truffet en Bestemmelse om, hvorvidt man vilde følge Faldet, eller hvor langt man vilde følge det, med andre Ord, man holdt sig afventende. Jeg erindrer, at Landstingsmand Hauch netop paa dette Tidspunkt under de Forhandlinger, der blev ført, paa det allervoldsomste over for Re-